

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-1233

8.12.2025

KNIF Trygghet Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Skade på septiktank – plutselig skade dokumentert?

Sikrede ble varslet om skade i septiktank i forbindelse med tømning. Den ene skilleveggen i tanken hadde kollapse. Sikrede meldte saken til foretaket, som avslo dekning idet det mente skaden hadde oppstått over tid, og ikke hadde inntruffet «plutselig» som var en forutsetning for dekning. Sikrede rekvirerte en undersøkelse av tanken fra en fagkyndig. Den fagkyndige kunne ikke med sikkerhet si hva som var den konkrete årsaken til skaden, men hadde en teori om at skilleveggen kunne ha blitt svekket i forbindelse med tømmeprosessen, og deretter kollapse på grunn av trykkforskjellene i kamrene. Foretaket opprettholdt avslaget og fastholdt at sikrede ikke hadde oppfylt bevisbyrden med hensyn til å dokumentere en «plutselig» skade. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade i slamavskiller (en type septiktank for kloakk).

Sikrede, et sameie, hadde forsikring for «Huseier næringsliv» i foretaket for perioden 4.5.23 til 3.5.24. Forsikringsvilkår av 1.1.23 ga følgende dekning:

4. Hvilke skader som erstattes

4.1 Fellesregler

Med skade forstås også tap av ting, avbruddstap og utgifter nevnt i punkt 3.

Skade må inntreffe plutselig og uforutsett. Utgifter til vedlikehold og/eller forbedringer erstattes ikke.

...

4.12.1 Skade som erstattes:

1. Annen direkte skade på bygning og som ikke er nevnt i punktene 4.3 - 4.11

...

4.12.2 Skade som ikke erstattes:

1. Skade som skyldes mangelfull eller sviktende fundamentering, setninger i grunnen, jordtrykk, frost, tele, materialfeil, rust, korrosjon eller annen tæring, svak eller feilaktig konstruksjon eller uriktig montering.

Kommunen ved firma Ø tømte slamavskilleren i sameiet og noterte 4.7.23 følgende:

Delevegger er løse, den ene deleveggen ligger løs nedi tanken

Sikrede ble ikke orientert om forholdet. Ved ny slamtømming 20.6.24 ble avviket registrert hos kommunen, og kommunen kontaktet 9.7.24 sikrede med orientering om forholdet og opplyste at det var behov for tiltak i tanken. Kommunen opplyste ikke om det tidligere avviket som var registrert av firma Ø i 2023. Ø informerte 5.8.24 sikrede om følgende:

.2024

Tanken ikke tømt pga., tank ødelagt. delevegg ligger i tank

04.07.2023

Delevegger er løse, den ene delevæggen ligger løs nedi tanken

Vedlagt tømninger med avvik.

Skaden ble meldt til forsikringsagentforetak B, som hadde solgt forsikringen, og håndterte skadesaken på vegne av foretaket.

Sikrede innhentet et prisestimat på graving og utskiftning av defekt slamavskiller fra entreprenør G, datert 14.8.25. Kostnaden var estimert til kr 373 750 inkl. mva.

Foretaket avsto sikredes krav 11.9.24 og viste bl.a. til at skaden ikke var uforutsett og plutselig. Sikrede opprettholdt kravet i e-post 30.9.24. Foretaket opprettholdt avslaget i e-post av 1.10.24, og anførte at innvendige skillevegger i slamavskilleren hadde løsnet over tid, og derfor ikke var å anse som en «plutselig og uforutsett skade».

Sikrede klaget 15.11.24 og vedla udatert produktblad fra produsenten av slamavskiller L. Dette hadde sikrede fått av entreprenør G, som hadde besiktiget skaden. Av produktdatabladet fremgikk det at en riktig nedlagt tank vil ha «ubegrenset levetid».

Foretaket opprettholdt avslaget 11.2.25.

Sikrede engasjerte sivilingeniør H. Befaring ble gjennomført 11.4.25. Rapport med bilder ble utarbeidet den 17.6.25. Rapporten uttalte:

3.1 Vurdering av produkt og installasjon

Installasjonen består av 'tank i glassfiber umettet polyester' og er en 3 kammers slamavskiller som opprinnelig skal være levert av L Plast. Tanken skal ha en størrelse på 4 m³. I plast sin FDV for denne typer tanker er det angitt 'GUP-tanker er vedlikeholdsfrie' og 'Levetid: >30 år'.

3.2 Generell vurdering av utførelse

Vi kunne ikke funnet noen avvik på opprinnelig utførelse av tanken og den har da også fungert i de senere år inntil i år 2025. Vi har ikke registrert at tanken er kollapse eller har blitt deformert pga. belastning fra overliggende kjøretøy og lignende.

3.3 Vurdering av skade og årsak

Det er selvfølgelig ikke mulig å stadfeste nøyaktig årsak til at veggen mellom kammer 1 og kammer 2 har kollapse. Vår teori er at veggen har fått en skade fra en ytre påvirkning, dvs. at for eksempel munnstykket fra tømmebilen har blitt sluppet ned på toppen av veggen. Deretter vil veggen være mer utsatt for vanntrykk i forbindelse med tømning og ujevn vannstand i de forskjellige kamrene.

Saken ble bragt inn for Finansklagenemnda 18.6.25.

Sikrede hadde samtidig dialog med produsent L fra 18.6.25 til 27.6.25. L kunne ikke si noe nærmere om hva årsaken kunne være, men lurte blant annet på hvorfor skilleveggen lå i biter (over bakken) på bildene, og hadde spørsmål om isolasjon av tanken, og om den hadde vært frosset. Representant for sikrede uttalte følgende i e-post av 27.6.25:

Ved tømning av tanken i 2024 var undertegnede tilfeldigvis tilstede og da var skilleveggen fløte oppå slammet og det var umulig å tømme tanken slik den lå. For å nå ned til slammet var vi nødt til å slå hull på veggen med jernstenger, vi fikk tømt noe av slammet men ikke alt. Siden fikk vi et firma fra distriktet til å sage i sund veggen og tatt opp delene av skilleveggen slik at hele tanken ble tømt. Derav bildene på deler av veggen.

Denne tanken har ikke vært frosset, det har aldri vært noe problem ved tømning tidligere.

Det ligger ikke isolasjon over tanken.

Sikrede krever dekning for skaden på slamavskilleren og anfører at skaden må ha oppstått plutselig. Det spiller ingen rolle om årsaken var plutselig. En mulig forklaring på årsaken til skaden er beskrevet i rapport fra sivilingeniør H og innebærer at tømmerøret er slått ned i skilleveggen

ved en tidligere tømning.

Den aktuelle glassfibertanken er ca. 20–25 år og har fungert fint. Den er vedlikeholdsfri, har ubegrenset levetid, og det ikke er påvist noen feil ved måten den ble montert eller ligger i bakken. Skaden kan ikke ha oppstått på en annen måte en «plutselig og uforutsett». Foretaket har bevisbyrden for at skaden ikke har oppstått slik.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at det ikke er dokumentert at skaden er plutselig.

Skaden i denne saken består i at en skillevegg har løsnet og falt ned. Ødeleggelser og svekkelser av festeanordninger vil være fysiske skader, og skaden må sees i lys av en eventuell forutgående skadeutvikling i tanken, jf. HR-2024-2040-A. Når det ikke foreligger bevis eller avklaringer på hva denne skaden skyldes, så er det heller ikke sannsynliggjort at det har funnet sted en plutselig skade.

Foretaket viser også til at det er unntak for skade som skyldes «[...] setninger i grunnen, jordtrykk, frost, tele, materialfeil, rust, korrosjon eller annen tæring, svakt eller feilaktig konstruksjon eller uriktig montering», jf. vilkårenes pkt. 4.12.2. Skader som skyldes slike påvirkninger vil altså være unntatt, selv om skaden inntreffer plutselig. Uten at skadeårsak er nærmere avklart, har sikrede heller ikke sannsynliggjort at skaden ikke er omfattet av unntakene i vilkåret.

At skaden oppstod ved tømmesituasjonen, er kun en teori. Dette fremgår også av rapporten at sivilingeniør H «selvfølgelig» ikke kan fastslå dette med sikkerhet.

Foretaket anfører at når det er uklart når eller hvordan skaden skjedde, har sikrede i utgangspunktet ikke sannsynliggjort at skaden har oppstått plutselig, jf. FinKN 2022-966 og 2021-1282). I slike tilfeller må det i det minste kreves at sikrede kan utelukke andre skadeårsaker enn en plutselig skade.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skaden på skilleveggen i slamavskilleren.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom «saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet» og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes «der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål», jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Sikredes forsikring omfatter «annen direkte skade på bygningen». Det er enighet om at slamavskilleren er omfattet av bygningsforsikringen, jf. vilkårspkt. 3.1. Ifølge innledningen i pkt. 4.1 må skaden «inntreffe plutselig og uforutsett».

Det er uklart for nemnda om skaden oppsto plutselig. Det er fremlagt en rapport med bilder og beskrivelser fra sivilingeniør H datert 17.6.26 som uttaler:

Det er selvfølgelig ikke mulig å stadfeste nøyaktig årsak til at veggen mellom kammer 1 og kammer 2 har kollapse. Vår teori er at veggen har fått en skade fra en ytre påvirkning, dvs. at for eksempel munnstykket fra tømmebilen har blitt sluppet ned på toppen av veggen. Deretter vil veggen være mer utsatt for vanntrykk i forbindelse med tømning og ujevn vannstand i de forskjellige kamrene.

Rapporten sier at det ikke er mulig å angi årsak og fremlegger «en teori». Ut fra dette er både skadeårsaken og tidsrommet for skadens inntreden uklar. Det kompliserer også bevisbildet at den løse delveggen ble oppdaget allerede 4.7.23, men uten at dette ble opplyst til sikrede. På den

annen side har foretaket ikke kommet med noen alternative konkrete forklaringer på hva som kan ha voldt skaden. Nemnda mener derfor denne saken bør opplyses bedre og evt. belyses med muntlige forklaringer fra sakkyndige om mulige og sannsynlige skadeårsaker og skadens tidsmessige utvikling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Eirinn Landgren (forbrukerrepresentant).